

ZBS¹ Združenje bank Slovenije

Financiranje krožnih poslovnih
modelov v času pandemije Spletni
seminar, sreda, 6. maja, od 15h do
16.30

mag. Stanislava Zadravec C.

Pregled ukrepov in vloge bančnega sistema

- Kako ukrepi na podlagi »dveh protikoronskih« zakonov Vlade Republike Slovenije vplivajo na poslovanje in kakšne možnosti in ugodnosti prinašajo za premoščanje finančnih potreb v času pandemije?
- Kakšna je vloga bank v času pandemije?
- Kakšen je vpliv pandemije in gospodarske krize na nagnjenost k financiranju trajnostnih in krožnih projektov (poslovnih modelov)

Kako ukrepi na podlagi »dveh protikoronskih« zakonov Vlade Republike Slovenije vplivajo na poslovanje in kakšne možnosti in ugodnosti prinašajo za premoščanje finančnih potreb v času pandemije?

- Odzivi vseh držav sveta na strah pred boleznijo so najprej usmerjeni na ukrepe omejitve njenega širjenja. Samoizolacija in samoohromitev vseh sfer družbenega življenja - prva prioriteta je zaščititi zdravje
- Posledica je tu – globalni negativni gospodarski cikel zaradi ohromitve gospodarske aktivnosti
- Ohromitev gospodarske aktivnosti in prekinitev verig poslovanja pomeni tudi prekinitev denarnih tokov in usahnitev likvidnosti podjetij
- Za preprečitev gospodarskega kolapsa in v naslednjem koraku podporo postopnemu okrevanju se takojšnja in nujna pozornost osredotoča na ukrepe zagotavljanja likvidnosti
- Evropska Komisija je zato v odziv potrebam po zagotavljanju likvidnosti gospodarstvu, s ciljem, da se ne bi ponovil kreditni krč, kot posledica poslabšanja bonitete zaradi usahnitve denarnih tokov podjetij, že 19.3. sprejela začasni okvir za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID- 19
- Na tej osnovi sta bila tudi v Sloveniji sprejeta dva ukrepa, v katerih izvajanju sodelujejo banke, in sicer:
 - Zakonsko določen odlog plačila obveznosti do bank do 12 mesecev
 - Poroštvo v določenem deležu za novo financiranje postopnega vzpostavljanja gospodarske aktivnosti
- Ukrep poroštva ni podpora bankam ampak je podpora podjetjem, ki v primeru izpada likvidnostnih tokov po regulativi, ki ureja bančno poslovanje, brez te podpore v obliki poroštev, ne bi bila kreditno sposobna. Pomoč poroštva države torej dodeljujejo podjetjem, da le ta lahko pridobijo likvidnost, potrebno za ponovno vzpostavitev gospodarske aktivnosti
- Pomoč podjetjem, ki jo potrebujejo za ponovni zagon poslovanja, mora biti hitra in dovolj velika, da se ne sproži veriga nezmožnosti plačevanja obveznosti, kreditne nesposobnosti in odpuščanja delovne sile ter zniževanja proizvodnega potenciala

Kakšna je vloga bank v času pandemije?

- Osnovna naloga bank je opravljanje finančnega posredništva oz. finančno servisiranje gospodarstva ter prebivalstva
- Slednje velja tako za krizo kot tudi po njej
- V primerjavi z letom 2008 je danes bančni sektor robustnejši, tako z vidika likvidnosti, kakor tudi z vidika strukture financiranja ter tudi kapitalске ustreznosti
- Bančni sektor je lahko del rešitve skupaj z ukrepi držav
- Vloga bank v in po krizi je usmerjena v čim bolj učinkovito podporo podjetjem v procesu postopnega oživljanja gospodarstva, predvsem podpora financiranja začasnih likvidnostnih primanjkljajev in pa tudi končanja že pričetih ali novih investicij, v trenutnih razmerah ob podpori državnih ukrepov poroštev, ki imajo pomembno vlogo pri ohranjanju kreditne sposobnosti podjetij v vmesnem obdobju do normalizacije likvidnostnih tokov in dobaviteljskih verig ter povpraševanja.
- Ključna vloga bank je tudi ohranitev vloge finančnega posrednika v odnosu do prebivalstva in s tem povpraševanja v gospodarstvu, ki pripomore tudi k hitrejšemu okrevanju gospodarske aktivnosti. V trenutnih razmerah bi zato bila pomembna ukinitve zavezujočega novembrskega makrobonitetnega ukrepa Banke Slovenije, ki je drastično omejil odobravanje potrošniških in stanovanjskih posojil. Makrobonitetni in drugi ukrepi ekonomskih politik so namreč načeloma usmerjeni v proticiklično delovanje, tako, kot so proticiklično usmerjeni vsi do sedaj sprejeti ukrepi ECB na področju monetarne politike, EBA na področju bančne regulative in EC na področju državnih pomoči
- Hkrati morajo v razmerah epidemije korona virusa tudi banke svoje poslovanje in procese zelo hitro prilagajati novim zakonskim zahtevam varovanja zdravja in negativnim učinkom na gospodarstvo ter položaj prebivalstva. Tudi v bančnem sektorju je pričakovati, tako kot v večini ostalih gospodarskih panog, slabše poslovne rezultate zaradi nižjega obsega vseh vrst prihodkov, ki so posledica usahnitve gospodarske aktivnosti in pa v nadaljevanju tudi višje slabitve zaradi povečanega kreditnega tveganja
- Bančni sektor je pripravljen in želi sodelovati pri prizadevanjih za podporo državljanom in podjetjem v celotnem kriznem obdobju in naslednjim obdobjem okrevanja
- Hiter odziv, ukrepi sooblikovani v dialogu in enostavnost implementacije so ključni
- Hkrati pa tudi celostno oblikovanje ukrepov na evropski ravni

Kakšen je vpliv pandemije in gospodarske krize na nagnjenost k financiranju trajnostnih in krožnih projektov (poslovnih modelov)

- Medtem ko se takojšnja in nujna pozornost osredotoča na določbe o likvidnosti in na pomoč podjetjem in državljanom pri premagovanju kriznih ovir in kratkoročnih likvidnostnih zahtev, ukrepi za oživitev ne bi smeli pozabiti na priložnosti za kombiniranje ukrepov za oživitev gospodarstva s cilji trajnostnega razvoja
- Vsi si želimo čim hitrejšo vzpostavitev normalnega stanja, vendar je vprašanje kaj naj bi bila nova „normalnost“
- Značilnosti „normalnega“ pred COVID 19 so bile:
 - Trgovinske vojne
 - Vojne
 - Naraščajoči populizem
 - Usihanje gospodarske rasti v Evropi
 - Rast neenakosti
 - Nevzdržno onesnaževanje okolja
- 2019 „normalno „ je zaradi podnebnih sprememb pomenilo:
 - Da je Evropa v 2018 doživela eno najbolj vročih poletij od začetka zapisov spremljave vremena
 - Rast števila vremenskih ekstremov in naravnih katastrof
- Slovenske banke in hranilnice so financiranje trajnostnih poslovnih modelov vključile v svoje strategije, kakor tudi v načela odgovornega kreditiranja, oblikovana na ravni sektorja v okviru ZBS
- Vendar pa je zato, da bodo banke lahko bolj učinkovito finančno podprle investicije v trajnostne poslovne modele, ključno, da se v zakonodajo EU, posebej tudi bonitetno regulativo bančnega poslovanja, vključi učinkovit in celovit nabor spodbud za trajnostno okrevanje. Pojav COVID -19 in posledic bi moral ta proces še spodbuditi in pohitriti